

JAARSTUKKEN 2023

Versie AB 03-07-2024

ValidSigned door W. Kalkman RA
op 24-06-2024

Publieke Sector Accountants
B.V.
Voor identificatiedoeleinden
Behorende bij de
controleverklaring
d.d. 24 juni 2024 met
kenmerk 312018014.24.255

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Jaarverslag	4
2.1	Programmaverantwoording	4
2.1.1.	<i>Doelstelling</i>	4
2.1.2.	<i>Wat is er bereikt in 2023?</i>	4
2.1.3.	<i>Wat heeft het gekost?</i>	6
2.1.4.	<i>Beleidsindicatoren</i>	7
2.1.5.	<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>	7
2.1.6.	<i>Overzicht overhead</i>	8
2.1.7.	<i>Vennootschapsbelasting</i>	8
2.1.8.	<i>Onvoorzien</i>	8
2.2	Paragrafen	9
2.2.1.	<i>Inleiding</i>	9
2.2.2.	<i>Paragraaf lokale heffingen</i>	9
2.2.3.	<i>Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>	9
2.2.4.	<i>Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen</i>	11
2.2.5.	<i>Financieringsparagraaf</i>	11
2.2.6.	<i>Paragraaf bedrijfsvoering</i>	13
2.2.7.	<i>Paragraaf verbonden partijen</i>	14
2.2.8.	<i>Paragraaf grondbeleid</i>	14
2.2.9.	<i>Paragraaf Wet open overheid</i>	16
3	Jaarrekening	17
3.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	17
3.2	Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	17
3.3	Grondslagen voor de bepaling van het resultaat	18
3.4	Waarderingsgrondslagen inzake rechtmatigheidsverantwoording	18
3.5	Overzicht van baten en lasten en de toelichting	19
3.6	Balans en toelichting	24
3.7	Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	28
3.8	Gebeurtenissen na balansdatum	28
3.9	Overzicht taakvelden	28
3.10	Rechtmatigheidsverantwoording	28
Bijlage:	berekening EMU saldo	30

1 Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken over het verslagjaar 2023 van de Gemeenschappelijke Regeling Bleizo (GR Bleizo). Het verslagjaar komt overeen met het kalenderjaar 2023. Het Besluit Begroting & Verantwoording (BBV) heeft als uitgangspunt gediend voor het opstellen van de jaarstukken.

De juridische structuur van GR Bleizo omvat de volgende organen:

- **Algemeen Bestuur (AB)**

Het AB bestaat uit acht leden, als volgt aan te wijzen. De raad van elke deelnemende gemeente wijst uit het college van burgemeester en wethouders van de betreffende gemeente twee leden aan, tevens wijst de raad van elke deelnemende gemeente uit zijn leden eveneens twee leden aan.

- **Dagelijks Bestuur (DB)**

Het DB kent een samenstelling van vier leden, te weten de leden van het Algemeen Bestuur die zijn aangewezen uit de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten.

- **Voorzitter**

De voorzitter is gekozen door en uit het AB, uit hen die tevens zijn aangewezen als lid van het DB. De plaatsvervangende voorzitter wordt door en uit het AB gekozen, uit hen die tevens zijn aangewezen als lid van het DB en niet zijn aangewezen als voorzitter. De voorzitter vertegenwoordigt GR Bleizo in en buiten rechte.

- **Secretaris**

De secretaris van het AB en van het DB, die geen lid van het AB kan zijn, wordt door het AB benoemd, geschorst en ontslagen. Door de secretaris worden alle stukken die van het AB en van het DB uitgaan, mede ondertekend conform art. 23 lid 3 van de gemeenschappelijke regeling.

- **Directeur**

De directeur wordt door het AB benoemd, geschorst en ontslagen. Onder verantwoordelijkheid van de directeur is een administrateur en een controller belast met het zorg dragen voor de administratie, het beheer van de vermogenswaarden en het jaarlijks opmaken van de rekening.

2 Jaarverslag

2.1 Programmaverantwoording

2.1.1. Doelstelling

De doelstelling van GR Bleizo is het ontwikkelen van het gebied rondom het vervoersknooppunt Bleizo, gericht op het realiseren van een nieuw economisch knooppunt met een eigen identiteit op de grens van Zoetermeer-Lansingerland. Tevens is het doel van GR Bleizo om te bevorderen dat het vervoersknooppunt Bleizo wordt gerealiseerd. Bij het ontwikkelen van het gebied zal optimaal gebruik worden gemaakt van de vestigingskwaliteiten die het vervoersknooppunt met zich mee brengt.

De beide raden van Lansingerland en Zoetermeer hebben in 2014 een nieuwe ontwikkelingsaanpak voor GR Bleizo vastgesteld: "Ontwikkeling Bleizo - Van plan naar strategie". De nieuwe ontwikkelingsaanpak behelst voor de gebiedsontwikkeling een hoog ambitieniveau ten aanzien van economische meerwaarde en ruimtelijke kwaliteit en streeft naar de realisatie van het vervoersknooppunt Bleizo op korte termijn. Bij deze ontwikkeling wordt 'de blauwdrukplanning' verlaten en meer ruimte geboden voor initiatieven vanuit de markt. Voor de ontwikkelingsaanpak is een bestemmingsplan opgesteld dat de beoogde flexibiliteit heeft.

2.1.2. Wat is er bereikt in 2023?

OV knooppunt Bleizo

In 2019 is de Vervoersknoop Bleizo in gebruik genomen. Dit project, waarvan GR Bleizo mede opdrachtgever en financier is, is binnen budget gerealiseerd. De financiële afwikkeling van dit project is in afwachting van de uitkomst van de juridische procedure over een financieel geschil tussen de gemeente Zoetermeer (Projectorganisatie Vervoersknoop Bleizo) en de aannemer. In 2022 hebben partijen geen overeenstemming bereikt en is de procedure in 2023 gecontinueerd. In 2024 wordt een uitspraak van de rechtbank verwacht. Partijen hebben daarna de mogelijkheid om in hoger beroep te gaan tegen de uitspraak. Gezien het verloop van de procedure en de hiermee verbonden onzekerheid over het financiële resultaat van het project, is het proces voor het ontwerp en financiering van de fietshelling aan de zuidzijde van de vervoersknoop beëindigd.

Ontwikkeling

Bestemmingsplan

In december 2018 is voor Bleizo-oost sprake van een onherroepelijk bestemmingsplan dat de mogelijkheid biedt tot het uitgeven van bedrijfskavels in 2019. Voor Bleizo-west is nog geen bestemmingsplan in procedure gebracht, dit is afhankelijk van de uitkomsten van het proces van besluitvorming over de gewenste programmering van Bleizo-west door de gemeenten Lansingerland en Zoetermeer, almede de medewerking van de Provincie Zuid-Holland. In oktober 2021 hebben de raden van de gemeenten Lansingerland en Zoetermeer ingestemd met het Ontwikkelingsperspectief PROEFtuin Bleizo, in 2023 is het overleg tussen alle betrokken overheden over de ontwikkeling van deze locatie gecontinueerd. De gemeenten Lansingerland en Zoetermeer hebben GR Bleizo laten weten dat de gemeenten vasthouden aan de ontwikkeling van de visie PROEFtuin Bleizo, maar dat niet bekend is wanneer de besluitvorming over de ontwikkeling zal plaatsvinden. Dit brengt met zich mee dat de on hold situatie in de ontwikkeling van de gronden langer zal duren. Aangenomen wordt dat de besluitvorming in 2025 zou kunnen plaatsvinden en dat in 2026 een omgevingsplan voor het gebied zal worden vastgesteld.

Ontwikkelingsprogramma gebied nabij OV-knooppunt Bleizo

De afspraken uit de Bestuursovereenkomst A12 corridor van 18 februari 2018 brengen met zich mee dat voor het gebied van GR Bleizo ten westen van de HSL wordt onderzocht welk ontwikkelingsprogramma hier het best gerealiseerd kan worden. De gemeenten Lansingerland en Zoetermeer hebben hiervoor een ontwikkelperspectief opgesteld, dat in oktober 2021 door de raden van beide gemeenten is vastgesteld. GR Bleizo is eerder door de gemeenten verzocht om de gronduitgifte van de gronden in het deelgebied Bleizo-west op te schorten, zodat een realisatie van een nieuw ontwikkelperspectief in de toekomst mogelijk is. De gemeenten Lansingerland en Zoetermeer hebben GR Bleizo eerder tevens verzocht vooralsnog uit te gaan van de programmering op basis van de doelstelling van de gemeenschappelijke regeling GR Bleizo. Uitgaande van de recente gemeentelijke informatie over de besluitvorming over Bleizo-west), wordt de gronduitgifte tot 2026 gepauzeerd.

Grondverkopen

In 2023 heeft GR Bleizo geen kavels verkocht, immers alle reguliere bedrijfskavels in Bleizo-oost zijn in 2020 verkocht. Er zijn geen bestemde bedrijfskavels meer beschikbaar. In 2024 wordt op Bleizo Oost een klein perceel verkocht ten behoeve van de plaatsing van een transformatorstation van Stedin

Verbindingsweg N209-N470 (Laan van Mathenesse)

De verbindingsweg tussen de provinciale wegen N209 en N470 vormt een parallelstructuur langs de A12 en is tevens de hoofdontsluiting voor het Bleizo-gebied. De Laan van Mathenesse is inmiddels aangelegd en opengesteld voor het verkeer. De gemeente Lansingerland heeft de weg na openstelling in beheer genomen. De juridische grondoverdracht van het wegtracé aan de gemeente Lansingerland zal naar verwachting in 2025 plaatsvinden.

Inrichtingsplan Bleizo-oost

In 2022 is het inrichtingsplan voor de noordelijke zone van Bleizo-oost vastgesteld. In dit inrichtingsplan bevindt zich een tracé voor een secundaire ontsluiting van het Bedrijvengebied Klappolder ten behoeve van een calamiteitenweg. De gemeente Lansingerland kan besluiten tot de aanleg van deze calamiteitenweg in een bredere context waarin ook alternatieve ontsluiting mogelijk is. In de noordelijke zone is een perceel opgenomen voor een transformatorstation voor Stedin en ruimte voor waterberging (behorende bij het nieuw te bouwen 150KV station van TenneT). In deze zone zijn in 2023 grondwerkzaamheden uitgevoerd en worden in 2024 bomen aangeplant om een landschappelijke inrichting te realiseren.

Duurzaamheid

In 2015 is voor Bleizo een Duurzaamheidsagenda opgesteld. Dit betreft een beleids- en uitvoeringsrichtlijn voor praktische duurzaamheidsmaatregelen op het grondgebied van GR Bleizo. De Duurzaamheidsagenda richt zich onder andere op windenergie en een duurzame inrichting van de openbare ruimte. De situering van windturbines is eind 2023 nog een vraagstuk in het kader van de ontwikkeling van het gebied Bleizo-west.

Ruimtebehoefte en -schaarste

Hoewel de economie in 2023 is afgekoeld en investeringen in nieuw vastgoed zijn terug gelopen, blijft in de zuidvleugel van de randstad, het stedelijke gebied waartoe Bleizo-west behoort de behoefte aan ruimte voor nieuwe ontwikkelingen groot. Dit betreft zowel voor bedrijfsterreinen (zowel modern gemengd als logistiek), woningbouw en andere functies. De locaties, waar 'greenfield-ontwikkelingen' mogelijk zijn met een schaalgrote zoals op de gronden van GR Bleizo zijn schaars. De marktsituatie voor bedrijventerreinen geeft aanleiding om de grondprijzen voor de resterende uitgeefbare gronden van GR Bleizo te verhogen met 2%.

2.1.3. Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000

Programma grondexploitatie	Begroting primitief 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten	1.588	4.358	822
Baten	270	188	9
Mutatie onderhanden werk	1.402	4.312	-380
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	84	142	-1.193
Reserve mutatie	0	0	0
Gerealiseerd resultaat voor belastingen	84	142	-1.193
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	84	142	-1.193

Toelichting

De grondexploitatie met prijspeil 1-1-2023 is vastgesteld door het DB op 06 april 2023. Het AB heeft op 6 juli 2022 de begroting 2023 en op 5 juli 2023 de eerste begrotingswijziging 2023 vastgesteld.

De verdeling van de baten en lasten in het jaar 2023 zijn als volgt:

Bedragen x € 1.000

Lasten	Werkelijk 2022	Begroot primitief	Begroot na wijziging	Werkelijk 2023
Aankoop van grond	95	0	0	0
Milieu	0	33	37	0
Bouwrijp- en woonrijp maken	727	276	3.035	377
VTA-lasten	252	413	521	201
Rentelasten	4	4	-9	28
Exploitatiekosten	253	365	349	191
Overige lasten	32	497	425	24
Mutatie voorziening	0	0	0	0
Mutatie onderhanden werk	-21	0	0	380
** totaal lasten	1.342	1.588	4.358	1.202

Baten	Werkelijk 2022	Begroot primitief	Begroot na wijziging	Werkelijk 2023
Bedrijven	0	0	0	0
Commerciële voorzieningen	0	0	0	0
Subsidies	0	0	0	0
Overige gronduitgifte	0	0	0	0
Overige inkomsten	211	270	188	9
Mutatie voorziening	0	0	0	0
Mutatie onderhanden werk	0	1.402	4.312	0
** totaal baten	211	1.672	4.500	9

Voor de toelichting op deze cijfers wordt verwezen naar paragraaf 3.4. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat GR Bleizo geen inkomsten heeft uit algemene dekkingsmiddelen als belastingen en dergelijke.

2.1.4. Beleidsindicatoren

Vanuit de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is het verplicht om in de begroting en jaarrekening over de volgende beleidsindicatoren te rapporteren, voor GR Bleizo zijn de beleidsindicatoren als volgt:

Nr.	Indicator	Eenheid	Per.	GR Bleizo*		Beschrijving
				Begr	Real	
1	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2023	0,00	0,00	De toegestane formatie in fte van het apparaat op peildatum januari; GR Bleizo heeft geen medewerkers in dienst
2	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2023	0,00	0,00	De werkelijke bezetting in fte van het apparaat op peildatum januari; GR Bleizo heeft geen medewerkers in dienst
3	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2023	1,93	1,00	De personele en materiele kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie
4	Externe inhuur**	Kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2023	3,6%	22,5%	De inhuur voor tijdelijke vervanging of voor inhuur specialisten met specialistische kennis die ontbreekt in de organisatie
5	Overhead	% van totale lasten	2023	5,4%	9,5%	De kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces

AD*) Bron is "eigen rekening" en "eigen begroting"

AD**) voor inhuur specialisten is de vaste bezetting niet meegerekend. De vaste bezetting bestaat uit extern ingehuurd medewerkers.

Ad 4) Externe inhuur: de relatief hoge afwijking ten opzichte van de begroting wordt met name veroorzaakt door hoge kosten in verband met juridisch advies.

Ad 5) Overhead: de relatief hoge afwijking ten opzichte van de begroting komt vooral doordat de totale lasten significant lager is dan de gerealiseerde lasten.

2.1.5. Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de volgende onderwerpen:

- Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is;
- Algemene uitkeringen;
- Dividend;
- Saldo van de financieringsfunctie;
- Overige algemene dekkingsmiddelen.

Voor GR Bleizo zijn de algemene dekkingsmiddelen niet van toepassing, met uitzondering van het saldo van de financieringsfunctie. Deze is voor 2023 nihil.

2.1.6. Overzicht overhead

In de programmaverantwoording wordt inzicht gegeven in de overhead.

Overzicht overhead (x € 1.000)	Realisatie 2023	Begroot 2023 na wijziging	Begroot 2023 voor wijziging
Overhead	0	0	0

De specificatie van de "eigen" overhead is opgenomen in de jaarrekening, onderdeel toelichting op het overzicht van baten en lasten.

2.1.7. Vennootschapsbelasting

In de programmaverantwoording wordt inzicht gegeven in het bedrag voor de heffing van de vennootschapsbelasting

Vennootschapsbelasting (x € 1.000)	Realisatie 2023	Begroot 2023 na wijziging	Begroot 2023 voor wijziging
Vennootschapsbelasting	0	0	0

2.1.8. Onvoorzien

In de begroting en jaarrekening van GR Bleizo is er geen sprake van een post onvoorzien.

2.2 Paragrafen

2.2.1. Inleiding

Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) dat de vorm en inhoud van de begroting en jaarverslag voorschrijft, stelt een aantal paragrafen verplicht in zowel de begroting als het jaarverslag. In het hiernavolgende worden de paragrafen benoemd en uitgewerkt dan wel wordt gemotiveerd aangegeven waarom het bestuur de paragrafen niet van toepassing acht.

2.2.2. Paragraaf lokale heffingen

GR Bleizo geniet geen inkomsten uit lokale heffingen aangezien het opleggen van lokale heffingen niet tot de taken van GR Bleizo behoort. Deze paragraaf is daarom niet van toepassing.

2.2.3. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Onder weerstandsvermogen wordt verstaan de mate waarin de GR Bleizo in staat is om financiële tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden.

Risicomanagement

Risicoanalyse is een deel van het risicomanagement, waarbij beheers aspecten een belangrijke rol spelen. GR Bleizo heeft daartoe een risicocycclus ingevoerd, wat inhoudt dat regelmatig inzicht in alle risico's wordt gegeven en welke beheersmaatregelen daarbij van toepassing zijn.

Risico's

Met ingang van 2015 wordt een integrale risicoanalyse toegepast, de Monte Carlo Simulatie. Deze sluit ten aanzien van de methodiek goed aan bij de door de deelnemende gemeenten Lansingerland en Zoetermeer gehanteerde systematiek Naris. Doelstelling van deze analyse is om een bepaalde zekerheid en robuustheid van de grondexploitatie te realiseren, afgestemd op een actueel risicoprofiel van de gebiedsontwikkeling. De grondexploitatie vormt het financieel kader van de ontwikkeling van Bleizo en is gebaseerd op verwachtingen en prognoses. Ook in deze grondexploitatie zijn prognoses opgesteld die wellicht op termijn kunnen afwijken. Dit kan zowel een positief effect betreffen (bijv. kostenbesparingen door een aanbestedingsvoordeel, een versnelde gronduitgifte ten opzichte van de marktanalyse of lagere renteniveaus) maar ook een negatief effect (bijv. een lagere grondopbrengst dan opgenomen of meer rentelasten. Vanuit deze onzekerheden beweegt het resultaat van de grondexploitatie zich binnen een bandbreedte.

Monte Carlo simulatie

De Monte Carlo-simulatie van de huidige grondexploitatie resulteert in een bandbreedte van +/- € 5,4 mln. (NCW) tot € 7,6 mln. (NCW) bij een zekerheidspercentage van 90%. Dit houdt in dat er volgens de uitkomsten van de simulatie 90% kans is dat het resultaat van de grondexploitatie tussen de +/- € 5,4 mln. en € 7,6 mln. netto contant zal liggen. De beschikbare weerstandscapaciteit voor de risico's is niet toereikend om de totale risicowaarde op te vangen. Beide gemeenten dienen voor € 2,7 mln. aan weerstandscapaciteit te reserveren voor GR Bleizo. De risicowaarde bedraagt € 13,0 mln. Uit de uitgevoerde gevoeligheidsanalyse blijkt dat afwaardering van gronden en de opbrengstenindex het meeste invloed hebben op de bandbreedte van de uitkomst van de risicoanalyse. De weerstandscapaciteit is € 9,6 mln. (NCW grondexploitatie) na belastingen.

Weerstandsvermogen

Het positieve saldo op contante waarde van de grondexploitatie actualisatie 1-1-2024 bedraagt ca. € 9,6 mln. Op basis van de huidige inzichten is bij een zekerheidspercentage van 90% geen risicovoorziening noodzakelijk. Zowel de gemeente Lansingerland als Zoetermeer staan garant voor een eventueel tekort.

Weerstandsratio

Ratio weerstandsvermogen	Beschikbare weerstandscapaciteit	=	9,6	=	0,74
	Benodigde weerstandscapaciteit		13,0		

Een positieve ratio weerstandsvermogen < 1,0 geeft aan dat het saldo van de grondexploitatie voldoende is om mogelijke kansen en bedreigingen op te vangen, echter niet toereikend om de volledige risicowaarde te compenseren.

Kengetallen

Vanuit BBV is het verplicht om over de volgende kengetallen te rapporteren. Aangezien de GR Bleizo een projectorganisatie is met één activiteit, zijnde het ontwikkelen van grond, en volledig gefinancierd is uit vreemd vermogen geven de kengetallen een atypisch beeld.

Kengetal	R 2022	R 2023	B 2023	B 2024	Norm	Toelichting
1. Netto schuldquote: relateert de schuldpositie van de gemeente aan de inkomstenstroom	21.362%	480.342%	4.580%	2.867%	100%-130%	De jaarlijkse inkomsten van GR Bleizo kunnen gezien de aard van de activiteiten, enorm afwijken.
1a. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	21.362%	480.342%	4.580%	2.867%	100%-130%	
2. De solvabiliteitsratio: indicator om inzicht te krijgen in de mate waarin de onderneming in staat is aan zijn financiële verplichtingen te kunnen voldoen.	8%	5%	8%	7%	25%<>40%	GR Bleizo is volledig vreemd vermogen gefinancierd.
3. Kengetal Grondexploitatie: in - en nog niet in exploitatie gronden / Totale baten voor bestemming	23.197%	506.997%	4.990%	3.097%	>0	Gezien de aard van de activiteiten van de GR Bleizo kunnen de jaarlijkse inkomsten (baten voor bestemming) enorm afwijken.
4. Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%	>0	Bij de GR Bleizo is er geen sprake van structurele baten en lasten
5. Belastingcapaciteit	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	GR Bleizo heeft geen belastinginkomsten

Hoge netto schuld quote en kengetal grondexploitatie komt vooral door het ontbreken van inkomsten grondverkoop.

Relatie tot de financiële positie

Bij GR Bleizo is uitsluitend sprake van externe financiering. De actuele grondexploitatie geeft een positief resultaat, echter deze is niet voldoende om alle risico's op te vangen.

Frauderisicoanalyse

Eind 2023 heeft de jaarlijkse frauderisicoanalyse plaatsgevonden. Hierbij zijn de directeur, secretaris en de controller bij elkaar gekomen om de risico's van fraude te analyseren. De uitkomst van de sessie heeft wederom er toe geleid dat geconcludeerd kan worden dat het frauderisico zeer beperkt aanwezig is. Veel

benoemde risico's zijn over het algemeen niet van toepassing en indien risico's wel aanwezig zijn, dan zijn deze allemaal afgedekt door functiescheiding, interne controlemaatregelen en periodieke verantwoording aan directie en bestuur. Verder is de omvang van de activiteiten van GR Bleizo beperkt en transparant te noemen.

2.2.4. Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Op de balans van GR Bleizo komen geen materiële vaste activa voor, aangezien de gronden in ontwikkeling als onderhanden werk opgenomen worden onder de voorraden en niet duurzaam ten dienste staan van de bedrijfsuitoefening van GR Bleizo.

Duurzaamheid

In het deelgebied Bleizo-oost heeft de inrichting van het openbare gebied inmiddels grotendeels plaatsgevonden op basis van het duurzaamheidsbeleid van GR Bleizo. De ecologische structuur en verbindingen in het noordelijk deel van Lansingerland zijn versterkt met de aanleg van watergangen met natuurlijke oevers en de aanleg van een ecologische steppingstone.

Op het vlak van zonnepanelen op bedrijfspanden blijven de op Bleizo-oost gerealiseerde bedrijfspanden een substantiële bijdrage leveren aan de opwekking van duurzame energie, op een hoger niveau dan het energieverbruik van de aldaar gevestigde bedrijven. Voor het te ontwikkelen gebied is in 2023 (nog) geen netcongestie afgekondigd, invoering van duurzaam opgewekte energie heeft hiervan in 2023 geen beperkingen ondervonden.

2.2.5. Financieringsparagraaf

In de Gemeenschappelijke Regeling Bleizo is in artikel 33 bepaald dat de behoefte aan financiële middelen geregeld kan worden door middel van een door één van de deelnemende gemeenten aan te bieden rekening courant of bij een bancaire instelling. GR Bleizo trekt de benodigde financiële middelen aan via de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten).

Het AB heeft op 11 december 2018 het Treasury statuut van GR Bleizo 2019 vastgesteld. De langlopende leningen per 31 december 2023 zijn als volgt:

Bedragen x € 1.000							
Leningnr.	Hoofdsom	Afgelost in 2023	Rente	Rente bedrag	Ingangsdatum	Looptijd	Einde
40.112.586	€ 8.000		0,30%	€ 24	7-02-19	5 jaar	2024
40.114.849	€ 14.700		-/- 0,31%	€ -45,5	14-06-21	5 jaar	2026
40.112.768	€ 10.000		0,135%	€ 13,5	26-04-19	5 jaar	2024
10031004	€ 6.500		0,045%	€ 2,9	27-09-21	8 jaar	2029
40.115.299		€ 1.100	-/- 0,30%	€ -3	15-12-21	13 mnd.	2023
40.112.079	€ 2.300		2,615%	€ 60	16-01-23	6 jaar	2029
Totaal	€ 41.500	€ 0	0,13%	€ 52			

De rentekosten van de langlopende leningen per 31 december 2023 is 0,13%. De rentelasten in het boekjaar bedraagt € 28.000.

Het liquiditeitenoverzicht voor de komende drie jaar is afgeleid van de vastgestelde grondexploitatie met prijspeil 1-1-2024. In de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) zijn richtlijnen neergelegd ter beheersing van de renterisico's. Zo zijn er spelregels opgenomen voor de mate waarin decentrale overheden kort (kasgeldlimiet) en lang gefinancierd mogen zijn (rente risico norm).

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet bepaalt in welke mate GR Bleizo haar financieringsbehoefte met kort geld (looptijd <1 jaar) mag financieren. De kasgeldlimiet is 8,2% van de begrotingsomvang. De begrotingsomvang 2023 is € 1,588 mln., zodat de kasgeld-

limiet € 0,130 mln. bedraagt. Er is in 2023 geen sprake van overschrijding van de kasgeldlimiet.

Bedragen x € 1.000

Realisatie	Kwartaal				Gemiddeld
	Bedragen * € 1.000				
	jan-mrt	apr-jun	jul-sep	okt-dec	Jaar
Vlottende schuld	0	0	0	0	0
Vlottende middelen	333	731	662	522	562
Netto vlottende schuld	-333	-731	-662	-522	-562
Wettelijke norm KGL	-130	-130	-130	-130	-130
Afwijking wettelijke norm*	-463	-862	-792	-652	-692

* Een positieve afwijking geeft aan dat de wettelijke norm is overschreden, een negatief bedrag geeft de ruimte onder de wettelijke norm weer.

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft de norm aan met betrekking tot de renterisico's over de vaste schulden. Deze norm bepaalt het maximale deel van de vaste schuld dat in aanmerking mag komen voor aflossing (al dan niet met herfinanciering) en/of renteherziening. Als gevolg van deze norm kan een rentestijging op de kapitaalmarkt slechts gedeeltelijk doorwerken in de te betalen rentelasten over de vaste schuld.

Voor decentrale overheden is deze norm vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal van het betreffende jaar (met een minimum van € 2,5 mln.). Gelet op de omvang van het begrotingstotaal 2023 van GR Bleizo (€ 1,588 mln.) bedraagt de renterisiconorm in 2023 € 2,5 mln. (minimum). Dat betekent dat in 2023 maximaal € 2,5 mln. in aanmerking zou mogen komen voor aflossing (al dan niet met herfinanciering) en/of renteherziening. Gezien het specifieke verloop van uitgaven, inkomsten en financieringsbehoefte bij de gebiedsontwikkeling van GR Bleizo, alsmede de dynamiek die zich hierin voordoet, maakt het praktisch onuitvoerbaar om aan de renterisiconorm te voldoen zonder maatregelen die onlogisch zijn en ook op gespannen voet staan met het BBV en die bovendien financieel nadelig zijn voor het resultaat van de grondexploitaties. GR Bleizo heeft ontheffing gekregen van de provincie Zuid-Holland voor het voldoen aan de renterisiconorm.

Renteresultaat

Bedragen x € 1.000

Renteschema	2023
Externe rentelasten kort- en langlopende geldleningen	28
Externe rentebaten kort- en langlopende geldleningen	0
Saldo rentelasten en rentebaten	28
Rente aan grondexploitaties	28
Rente projectfinanciering	0
Rente baten projectfinanciering	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0
Rente over eigen vermogen	0
Rente over voorzieningen	0
Aan taakvelden toe te rekenen rente	0
Aan taakvelden toegerekende rente	0
Verwacht renteresultaat op taakveld Treasury	0

2.2.6. Paragraaf bedrijfsvoering

GR Bleizo heeft in 2023 zelf geen personeel in dienst en is gevestigd buiten beide gemeentehuizen. In 2023 is de organisatie als volgt ingesteld:

- Het AB heeft een directeur en een secretaris aangesteld. Beide functionarissen zijn extern ingehuurd. De tarieven zijn marktconform.
- De Directie Instructie GR Bleizo is in september 2021 met vier jaar verlengd en daarmee de mandaten aan de directeur.
- De administrateur, controller, officemanager, projectleiders, toezichthouder en planeconoom worden ingehuurd van externe bureaus.
- In 2023 zijn externe adviseurs ingehuurd voor het opstellen van juridische en fiscale adviezen.
- Het projectbureau is in 2023 mede gebruikt ten behoeve van Bedrijvenschap Hoefweg. Het gebruik door een MBO opleiding op het gebied van Logistiek eindigde medio 2023.

GR Bleizo werkt intensief samen met het Bedrijvenschap Hoefweg. De projectorganisaties van beide gemeenschappelijke regelingen zijn medio 2016 samengevoegd. Waar mogelijk worden werkzaamheden en activiteiten gecombineerd, zoals de gezamenlijke aanbesteding van accountantsdiensten en fiscale advisering.

Rechtmatigheid

Normenkader

Het normenkader bestaat uit een overzicht van de geldende externe en eigen regelgeving met betrekking tot financiële beheer handelingen, bestaande uit relevante regelgeving van hogere overheden (externe regelgeving) en van de gemeenschappelijke regeling zelf (interne regelgeving). Het normenkader voor de controle 2023 is op 14 december 2023 door het algemeen bestuur vastgesteld. Het normenkader is de basis voor de interne controle en de procesbeschrijvingen die worden opgesteld. Alleen op die wijze kan worden geborgd dat er in overeenstemming met de regelgeving wordt gehandeld. Uit de interne controle is niet gebleken dat er sprake is van financiële onrechtmatigheden.

Begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsonrechtmatigheden die voortkomen uit de uitvoering van het beleid, namelijk ontwikkelen van het gebied rondom het vervoersknooppunt Bleizo, gericht op het realiseren van een nieuw economisch knooppunt met een eigen identiteit op de grens van Zoetermeer-Lansingerland, zijn acceptabel. Omdat de gemeenschappelijke regeling Bleizo streeft naar optimaal financieel resultaat, op grond waarvan zij door de Belastingdienst is aangemerkt als onderneming in de zin van de Vennootschapsbelasting, zijn overschrijdingen van lasten en afwijkingen op baten op jaarbasis niet onrechtmatig voor zover deze bijdragen aan een optimaal financieel resultaat op basis van de looptijd van de grondexploitatie.

Voorwaardencriterium

Geen bevindingen te melden vanuit de interne controle.

Rapporteringstolerantie

GR Bleizo blijft een rapporteringstolerantie hanteren van € 20.000 met als ondergrens de materialiteit.

M&O beleid

Er zijn geen gevallen geconstateerd waarbij sprake is van misbruik en/of oneigenlijk.

2.2.7. Paragraaf verbonden partijen

GR Bleizo heeft zich het afgelopen jaar niet verbonden aan andere partijen.

2.2.8. Paragraaf grondbeleid

Visie en doelstellingen

Het beleid van GR Bleizo heeft tot doel het realiseren van de ruimtelijke plannen rond het stationsgebied Bleizo. De ontwikkeling is vooral gericht op de invulling van multifunctionele bedrijven, waaronder modern gemengd.

Wijze van uitvoering

GR Bleizo heeft alle gronden binnen het plangebied in eigendom. Deze gronden zullen in principe door GR Bleizo zelf worden bewerkt zodat deze als bouwrijpe grond kan worden verkocht aan geïnteresseerde ondernemers, ontwikkelaars etc. Waar dat commercieel interessant is voor GR Bleizo en kopers, kan ook niet bouwrijpe grond worden geleverd.

Grondexploitatie

De actuele grondexploitatie met peildatum 1 januari 2024 sluit met een positief saldo van circa € 9,7 mln. eindwaarde na belastingen.

De grondexploitatie met prijspeil 1/1/2024 kent de volgende karakteristieken:

- looptijd tot en met 2035
- rentepercentage 0,13% (alle rentepercentages per jaar)
- indexering is als volgt:

Kostenindex (civiele werken) 2024	2,00%
Kostenindex (VTA looncomponent) 2024	4,00%
Kostenindex vanaf 2025	2,00%
Kostenindex vanaf 2034	2,00%
Opbrengstenindex t/m 2024	2,00%
Opbrengstenindex vanaf 2025	2,00%
Opbrengstenindex vanaf 2034	0,00%
Disconteringsvoet	0,13%

Een beknopt mutatieoverzicht van de grondexploitatie met peildatum 1/1/2024 inclusief de raming van kosten en opbrengsten tot het einde van de looptijd, ziet er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000					
	Boekwaarde 31-12-2022	Mutaties 2023	Boekwaarde 31-12-2023	Raming (reëel)	Saldo eind Looptijd
Grondverwerving	32.730	0	32.730	18.120	50.850
Openbare Werken	9.169	377	9.546	32.009	41.555
Afdelings-/Overige kosten	57.075	374	57.449	13.001	70.451
Financieringslasten	15.256	28	15.284	6.342	21.626
Opbrengsten	-73.620	-9	-73.629	-120.569	-194.197
Winstneming	3.489	-1.193	2.296	-2.296	0
Totaal (eindwaarde)	44.099	-422	43.678	-53.393	-9.715

Conform de regels van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is de winstneming volgens de POC methode (Percentage of Completion Methode) bepaald. De (tussentijdse) winstneming komt uit op afgerond -/- € 1,2 mln. De winstneming is negatief, dit komt doordat het resultaat lager is dan bij de actualisatie vorig jaar. De daling komt voornamelijk door hogere financieringslasten en de pauze in de ontwikkeling.

De winstneming is als volgt berekend:

Winstneming jaar 2023			
	Kosten	Opbrengsten	Resultaat
Totaal	€ 184.482.000	€ 194.197.000	€ 9.715.000
Gerealiseerd	€ 115.010.000	€ 73.628.000	
% gerealiseerd	62,34%	37,91%	
POC			23,64%
Verrekening risico's	€ -	€ -	
Totaal gecorrigeerd	€ 184.482.000	€ 194.197.000	€ 9.715.000
Winstneming t/m 2023			€ 2.296.000
t/m 2022 genomen winst			€ 3.489.000
Winstneming 2023			€ -1.193.000

Beheersmaatregelen

De grondexploitatie van GR Bleizo kent een looptijd langer dan 10 jaar. Gezien de stellige uitspraak van de commissie BBV worden in het jaarverslag de getroffen beheersmaatregelen vermeld. Deze zijn als volgt:

- In de grondexploitatie wordt na jaar 10 en verder niet gerekend met indexatie voor de opbrengstenposten;
- Er is sprake van actief integraal risicomanagement uitgevoerd door het projectmanagementteam. Dit resulteert in een verslaglegging en actualisatie van de voortgang van de grondexploitatie en risicoanalyse;
- Het risicomanagement wordt ondersteund door een Monte Carlo risicoanalyse. De resultaten van deze risicoanalyse vormen de basis voor het bepalen van de benodigde risicovoorziening. In de Monte Carlo analyse wordt een zekerheidspercentage van 90% gehanteerd. Het saldo wat uit de risicoanalyse volgt wordt, indien dit resulteert in een negatief saldo, voor 50/50% gedekt door de gemeenten Lansingerland en Zoetermeer.

De grondexploitatie van GR Bleizo gaat uit van een gebiedsontwikkeling rondom het nieuw te realiseren vervoersknooppunt Bleizo. Op basis van besluiten in 2014 en de raadsbesluiten in februari 2015 is bepaald dat het vervoersknooppunt Bleizo gerealiseerd zal worden en dat Bleizo met het daarmee verbonden ambitieniveau ontwikkeld kan worden.

2.2.9. Paragraaf Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden. Per die datum is de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) vervallen omdat deze is opgegaan in de Woo. Het doel van de Woo is om de transparantie van overheden en semioverheden te verbeteren. De wet moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar en uitwisselbaar is. Ook moet de Woo ervoor zorgen dat overheidsinformatie eenvoudig en goed wordt ontsloten en goed wordt gearriveerd. De Woo verplicht overheden om zo veel mogelijk informatie in een vroegtijdig stadium actief openbaar te maken en te publiceren. De Woo maakt onderscheid in actieve openbaarmaking en passieve openbaarmaking.

Passieve openbaarmaking is niet nieuw; bij een besluit naar aanleiding van een Woo-verzoek moet dit besluit kenbaar worden gemaakt aan de verzoeker, maar ook aan 'eenieder', bijvoorbeeld door publicatie op de website van het bestuursorgaan. Bij GR Bleizo zijn er – vanaf inwerkingtreding van de Woo - geen Woo-besluiten genomen. Ook heeft het publiceren van Woo-besluiten nog geen kracht van wet.

Voor wat betreft de actieve openbaarmaking zijn 11 categorieën van documenten aangewezen die vallen onder deze actieve openbaarmakingsplicht. Echter, de wetsartikelen in de Woo die zien op de actieve openbaarmaking van deze 11 categorieën zijn op dit moment nog niet in werking getreden. Door het Ministerie van BZK is een prioritering aangegeven in de 11 categorieën en hebben overheden 5 jaar de tijd, gerekend vanaf ingangsdatum Woo 1 mei 2022, om aan alle verplichtingen van de Woo/ actieve openbaarmaking te voldoen. Op dit moment wordt vanuit de landelijke overheid/ BZK hard gewerkt aan een tool (de Woo-index) waarop alle overheden URL's moeten gaan plaatsen die verwijzen naar informatie uit deze 11 categorieën. Dat betekent dat de Woo-index dus alleen een zoek- en verwijs index wordt, waarbij overheden dus zelf een locatie moeten aanwijzen waarop alle informatie beschikbaar wordt gesteld.

GR Bleizo volgt deze ontwikkelingen op de voet o.a. door aan te sluiten bij kennissessies die vanuit de VNG georganiseerd worden. Zodat de organisatie zodra er meer duidelijkheid is concrete voorbereidingen kan treffen en binnen de gestelde termijnen aan alle wettelijke verplichtingen zal kunnen voldoen.

3 Jaarrekening

De jaarrekening bestaat uit het overzicht van baten en lasten en de balans.

3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Het boekjaar van GR Bleizo valt samen met het kalenderjaar. In deze jaarrekening wordt verslag uitgebracht over de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023. De richtlijnen volgens het BBV worden integraal gevolgd.

3.2 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

- *Algemeen*
De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders vermeld, zijn activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.
- *Gronden in ontwikkeling (onderhanden werk)*
Het onderhanden werk is gewaardeerd tegen de daaraan bestede kosten. Alle gemaakte kosten (waarvoor prestatie t/m 2023 is geleverd) zijn geactiveerd onder de post onderhanden werk. De op onderhanden werk betrekking hebbende opbrengsten zijn in mindering gebracht op deze kosten. Mocht een positief plansaldo bestaan, dan worden de gronden in ontwikkeling gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs. De vervaardigingsprijs bevat mede de rentelasten in verband met de financiering van onderhanden werk / gronden in ontwikkeling. Mocht een negatief plansaldo worden verwacht, dan zal een voorziening voor het verwachte verlies worden opgenomen op de balans.
- *Vorderingen*
Vorderingen, overlopende activa en liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien van toepassing op vorderingen en overlopende activa onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.
- *Eigen vermogen*
Het eigen vermogen bestaat in beginsel uit algemene reserve en overige reserves. De algemene reserve is de resultante van de met de grondexploitatie behaalde resultaten. De overige reserves betreffen een specifieke bestemming uit de algemene reserve.
- *Voorzieningen*
Onder de voorzieningen zijn opgenomen, de op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen en/of risico's, voor zover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten. De voorzieningen zijn gewaardeerd op nominale waarde.
- *Looptijd*
Voor zover middelen zijn aangetrokken met een rente typische looptijd langer dan één jaar, geschiedt de verantwoording daarvan onder de vaste schuld. Voor middelen aangetrokken met een rente typische looptijd korter dan één jaar geschiedt de verantwoording onder de vlottende schuld. Vaste en vlottende schulden worden nominaal gewaardeerd.
- *Overlopende Passiva.*
Overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.3 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De baten en de lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Het resultaat wordt bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden toegerekend aan het jaar waarin de prestaties zijn verricht. Voor de toerekening van de lasten wordt, waar mogelijk, de causale samenhang met de baten als grondslag gehanteerd.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden opgenomen. Indien op enig moment een naar verwachting onafwendbaar verlies op eindwaarde optreedt, dan wordt voor dat verlies een voorziening getroffen op basis van de contante waarde van dat verlies. Voor zover er van winstneming sprake kan zijn gebeurt dat in overeenstemming met de verslaggevingsvoorschriften vanuit de BBV.

De baten en de lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Voor winstneming geldt de percentage of Completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen.

3.4 Waarderingsgrondslagen inzake rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 14 december 2023 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld;
 - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 3 % (zijnde € 36.060) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 20.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

3.5 Overzicht van baten en lasten en de toelichting

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023
Lasten			
Aankoop van grond	0	0	0
Milieu	33	37	0
Bouw- en woonrijp maken	276	3.035	377
Overige lasten	497	425	24
VTA-lasten	413	521	201
Rentelasten	4	-9	28
Exploitatiekosten	365	349	191
Mutatie voorziening	0	0	0
Mutatie onderhanden werk	0	0	380
** totaal lasten	1.588	4.358	1.202
Baten			
Bedrijven	0	0	0
Commerciële voorzieningen	0	0	0
Overige gronduitgiften	0	0	0
Overige inkomsten	270	188	9
Mutatie voorziening	0	0	0
Mutatie onderhanden werk	1.402	4.312	0
** totaal baten	1.672	4.500	9
Totaal programma grondexploitatie	84	142	-1.193
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0
Overhead	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	84	142	-1.193
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	84	142	-1.193

Zie voor de programma verantwoording pagina 7.

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Er is geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Milieu

Dit betreft een post voor mogelijke milieuwerkzaamheden (saneringen, herstel e.d.). Budget is doorgeschoven.

Bouw- en woonrijp maken

De uitgaven voor bouwrijp maken hebben betrekking op de gronden van het openbaar gebied en de uitgeefbare gronden. De kosten woonrijp maken betreffen de inrichting van het openbaar gebied, zijnde, wegen, groen, waterpartijen. De uitgaven worden per jaar gepland, echter de besteding hiervan is in hoge mate afhankelijk van het verloop van vergunningprocedures en wijze waarop de samenwerking met stakeholders (gemeente, Hoogheemraadschap, nutsbedrijven, etc.) verloopt.

Er zijn minder werkzaamheden uitgevoerd door uitgestelde werkzaamheden bouw- en woonrijp maken.

VTA-kosten

Onder de VTA-kosten worden alle kosten verstaan voor het maken van plannen en de inzet van personen voor het begeleiden van de uitvoering. In de VTA-kosten zijn niet opgenomen de kosten van de uitvoeringsorganisatie (directeur, secretaris, administrateur, secretariaat, huisvesting, ICT en directe marketingkosten), omdat deze zijn opgenomen onder exploitatielasten. De verklaring voor de afwijking is gelijk aan de toelichting bij het bouw- en woonrijp maken.

Rentekosten

Dit betreffen de rentelasten van de aangegane leningen bij de BNG en de NWB. Dit is nader toegelicht in de financieringsparagraaf.

Exploitatielasten

Hieronder vallen alle kosten die gemaakt moeten worden voor het projectbureau zelf zoals directeur, secretaris, administrateur, secretariaat, bankkosten, juridische kosten etc.

Overige inkomsten

Betreft de doorbelasting van de huisvestingskosten, een vergoeding voor een gevestigd opstalrecht en doorbelasting van kosten aan de gemeente Lansingerland.

Mutatie onderhanden werk

Alle bovenstaande lasten betreffen de kosten die leiden tot de vervaardiging van bouwrijpe grond welke op termijn wordt uitgegeven. Na verrekening van de verkoopopbrengsten in enig jaar, blijft over de boekwaarde van de grond die achter blijft. Dit betreft de waarde van het onderhanden werk. Mutatie onderhanden werk voor 2023 bedraagt € 369.000,-.

Algemene dekkingsmiddelen

Voor GR Bleizo zijn de algemene dekkingsmiddelen niet van toepassing, met uitzondering van het saldo van de financieringsfunctie. Deze is voor 2023 nihil. De specificatie van de algemene dekkingsmiddelen is terug te vinden in de programmaverantwoording, paragraaf 2.1.6.

Overhead

Overhead	Realisatie 2023	Begroot 2023 na wijziging	Begroot 2023 voor wijziging
Overhead	0	0	0

De interne overhead over 2023 is als volgt:

	Realisatie 2023
Automatisering	16.603
Personeel	97.908
Grondexploitaties (dekking)	-114.511
Saldo	0

Overzicht heffing vennootschapsbelasting

Vennootschapsbelasting	Realisatie 2023	Begroot 2023 na wijziging	Begroot 2023 voor wijziging
Vennootschapsbelasting	0	0	0

GR Bleizo heeft de aangifte voor de vennootschapsbelasting over het boekjaar 2022 en 2023 nog niet ingediend.

Onvoorzien

In de begroting en jaarrekening van GR Bleizo is er geen sprake van een post onvoorzien.

Incidentele baten en lasten

Alle baten en lasten in de exploitatie zijn incidenteel van aard

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT): op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Gemeenschappelijke Regeling Bleizo. Het voor Gemeenschappelijke Regeling Bleizo toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

Tabel 1a Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	N.P. Zwiep	M. Kalf-Simon
Functiegegevens	Directeur	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,235	0,164
Dienstbetrekking?	nee	nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	43.200	27.104
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
<i>Subtotaal</i>	43.200	27.104
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	52.355	36.649
"-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	43.200	27.104
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022		
	N.P. Zwiep	M. Kalf-Simon
Functiegegevens	Directeur	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,267	0,178
Dienstbetrekking?	nee	nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	53.697	26.983
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
<i>Subtotaal</i>	53.697	26.983
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	57.564	38.983
Bezoldiging	53.697	26.983

Tabel 1d. Topfunctionarissen alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.900 of minder

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
R. Weerwag	Voorzitter Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur
S. Fortuyn	Plv. voorzitter Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur
J. Iedema	Lid Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur
L. Hoek	Lid Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur
J. Meurs	Lid Algemeen Bestuur
R. v.d. Vlies	Lid Algemeen Bestuur
F. Ammerlaan	Lid Algemeen Bestuur
D. Bergwerf	Lid Algemeen Bestuur
J. Philippens	Lid Algemeen Bestuur

3.6 Balans en toelichting

Bedragen x € 1.000

ACTIVA	31-12-2022		31-12-2023	
Vlottende activa				
Vorraden				
Onderh. werk (bouwgronden in exploitatie)	44.099		43.678	
(minus) voorziening	0		0	
		44.099		43.678
Uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar				
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		0		308
Vordering op openbare lichamen		5		40
Overige vorderingen		25		10
Liquide middelen				
Banksaldo		0		157
Overlopende activa				
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen		11		15
Totaal vlottende activa		44.140		44.208
TOTAAL ACTIVA		44.140		44.208

PASSIVA	31-12-2022		31-12-2023	
Vaste passiva				
Eigen Vermogen				
Algemene reserve	4.662		3.489	
Gerealiseerd resultaat	-1.173		-1.193	
		3.489		2.296
Vaste schulden met een rentetypische looptijd				
onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige fin. Instelling		40.300		41.500
Totaal vaste passiva		43.789		43.796
Vlottende passiva				
Liquide middelen				
Banksaldo		51		0
Netto vlottende schulden met een rentetypische				
overige kasgeldleningen		0		33
overige schulden		89		105
Overlopende passiva				
verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen		211		274
Totaal vlottende passiva		351		412
TOTAAL PASSIVA		44.140		44.208

Voor het jaar 2023 is er sprake van een fiscaal te compenseren verlies. Het verlies kan pas verrekend worden na indiening van de aangifte 2023.

Toelichting op de balans

ACTIVA

Materiële vaste activa

GR Bleizo heeft geen vaste activa die duurzaam ter beschikking staan van de organisatie.

Vorraden onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

De balanspost voorraden onderhanden werk bedraagt € 43.678. Boekwaarde 1-1-2023 is € 44.099 en conform de rekening van lasten en baten per 31 december 2023 verlaagd met € 421.000 (na verrekening VPB). Het betreft bouwgronden in exploitatie. De actuele grondexploitatie per 1 januari 2024 sluit op positief resultaat van € 9,7 mln. eindwaarde.

De waardering van het onderhanden werk per 31 december 2023 is gebaseerd op de inzichten van begin 2024 zoals verwerkt in de herziene grondexploitatie en de uitkomsten van de bijbehorende risicoanalyse. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door de nodige risico's die periodiek moeten worden herzien en waarbij de hoogte van de voorziening zowel positief als negatief kan worden bijgesteld.

Een beknopt mutatie-overzicht van de post onderhanden werk inclusief de raming van kosten en opbrengsten tot het einde van de looptijd is opgenomen in paragraaf 2.2.8 Grondbeleid. De grondexploitatie kent een looptijd langer dan 10 jaar, de beheersmaatregelen zijn eveneens toegelicht in paragraaf 2.2.8 Grondbeleid

De grondexploitatie van GR Bleizo is gebaseerd op de ontwikkeling van het gebied Bleizo overeenkomstig de doelstelling uit de gemeenschappelijke regeling Bleizo 2016, welke door de raden van Lansingerland en Zoetermeer is vastgesteld. Dit houdt in dat het gebied ontwikkeld wordt in samenhang met de Vervoersknoop Bleizo en gericht is de vestiging van bedrijven, kantoren, horeca, voorzieningen en leisure.

De gemeenten Lansingerland en Zoetermeer zijn vanaf 2018 bezig met een heroriëntatie op de programmering voor de ontwikkeling van het gebied Bleizo-West (het gebied van GR Bleizo en Bedrijvenschap Hoefweg gelegen aan de A12 en ten westen van de HSL). In 2021 hebben de raden van beide gemeenten de ontwikkelvisie PROEFTuin Bleizo vastgesteld, een ontwikkeling met een substantieel woningbouwprogramma. Besluitvorming is een getrapt proces, opvolgende besluiten van beide gemeenteraden als deelnemers in de gemeenschappelijke regelingen en besluitvorming over het omgevingsplan door de gemeente Lansingerland als bevoegd gezag zullen bepalend zijn voor de invulling en ontwikkelingsstrategie voor het gebied. Dit hele proces heeft gevolgen voor de uitvoeringsplanning van de huidige grondexploitatie en mogelijk uiteindelijk voor de integrale grondexploitatie. Dit zou met terugwerkende kracht consequenties kunnen krijgen voor de grondexploitatie per 1-1-2024 en de op basis hiervan bepaalde kostprijscalculatie. Vooralsnog zijn de consequenties niet te kwantificeren. Om die reden bestaat er tot de finale besluitvorming onzekerheid over de financiële uitkomsten van de ontwikkeling van de gronden van GR Bleizo.

Het grote tekort aan bedrijfsruimte zorgt ook in 2023 nog voor opwaartse druk bij de huur- en koopprijzen. Het aanbod nam in 2023 af en door schaarste nam ook het opnameniveau af. Deze daling van beschikbaar aanbod van bedrijfsruimte ontwikkelt zich parallel aan een sterker groeiende stijging van de totale voorraad aan bedrijfsruimte. De groeiende vraag ten opzichte van het aanbod is vooral zichtbaar bij logistiek vastgoed.

Voor de ontwikkeling Bleizo stelt de GR dat een conservatieve stijging van de opbrengsten gehanteerd dient te worden. De locatie Bleizo is binnen de Zuid-

Hollandse markt een zeer gewilde locatie. De gehanteerde indexen in de grondexploitatie zijn conform bij trendberekeningen van het ECB over langjarige marktprijsontwikkeling.

Uitzettingen met rente typische looptijd < 1 jaar

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan één jaar
Sinds eind 2013 zijn decentrale overheden verplichte deelnemers aan schatkistbankieren. Op 15 december 2013 is de wet verplicht schatkistbankieren van kracht geworden. Vanaf dat moment zijn alle decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Tegelijkertijd met de wet is de ministeriële regeling schatkistbankieren decentrale overheden van kracht geworden. Onderdeel van die regeling is de rekening-courantovereenkomst die iedere decentrale overheid heeft met de Staat der Nederlanden. De regeling bevat ook de verplichting voor decentrale overheden om een nieuwe bankrekening te openen bij een of meerdere banken, zodat die bankrekening gekoppeld kan worden aan de schatkist. De wet verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide)middelen aan te houden in de schatkist. Het woord 'overtollig' verwijst naar alle middelen die het decentrale overheidsorgaan niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. In de praktijk betekent dit voor GR Bleizo dat tot en met 31 december 2023 alles boven € 1 mln. dagelijks dient over te maken naar haar rekening bij de Staat. Dit wordt dagelijks automatisch door de BNG uitgevoerd. Decentrale overheden dienen zich in de jaarstukken over het schatkistbankieren te verantwoorden. Het gemiddelde van het bedrag aan overtollige middelen dat een decentrale overheid gedurende het kwartaal elk kalenderdag buiten de schatkist heeft aangehouden, mag, ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden, niet boven het drempelbedrag liggen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	180	167	149	160
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	820	833	851	840
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	1.588			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	1.588			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.		Drempelbedrag 1000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	16.165	15.218	13.694	14.689
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	180	167	149	160

Vordering op openbare lichamen
Betreft een vordering op een gelieerde instelling.

Overige vorderingen
Betreft de debiteurenpositie per ultimo 2023.

Liquide middelen
Voor het geldverkeer is een rekening-courant overeenkomst met de BNG gesloten.
De stand van de liquide middelen is ultimo 2023 afgerond € 466.000.

Overlopende activa
Betreft voornamelijk vooruitbetaalde lasten.

PASSIVA

Eigen vermogen
Het eigen vermogen als zijnde de gerealiseerde resultaten bedraagt afgerond € 2,3 mln. per ultimo 2023. In 2023 is de tussentijdse winstneming geboekt, alsmede de resultaatbestemming 2022 verwerkt.

	1-1-2023	Bestemming resultaat 2022	Mutaties 2023	31-12-2023
Algemene reserve	4.662	- 1.173		3.489
Gerealiseerd resultaat	-/- 1.173	1.173	-/- 1.193	-/- 1.193
	3.489	-	-/- 1.193	2.296

Vaste schuld met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar bij binnenlandse banken en overige financiële instellingen

GR Bleizo heeft 4 leningen uitstaan bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en 1 bij de Nederlandse Waterschapsbank (NWB) N.V. afgesloten voor de financiering van haar activiteiten. Alle leningen hebben een rente typische looptijd van 1 jaar of langer en vallen zodoende onder de vaste schuld. Het betreft leningen zonder tussentijdse aflossingen (*bedragen x € 1mln.*).

Bedragen x € 1.000

Leningnr.	Hoofdsom	Rente	Ingangsdatum	Looptijd	Einde
40.112.586	€ 8.000	0,30%	7-02-19	5 jaar	2024
40.114.849	€ 14.700	-/- 0,31%	14-06-21	5 jaar	2026
40.112.768	€ 10.000	0,135%	26-04-19	5 jaar	2024
10031004	€ 6.500	0,045%	27-09-21	8 jaar	2029
40.115.079	€ 2.300	2,615%	16-01-23	6 jaar	2029
Totaal	€ 41.500				

De rentelasten bedragen circa € 55.000.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar
Overige schulden betreft de crediteurenpositie ultimo 2023.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva luidt als volgt:

- Transitorische rente € 64.011
- Diverse facturen nog te ontvangen € 210.409

3.7 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Een overeenkomst tot het vestigen van een recht van opstal op diverse percelen is afgesloten met Stedin tegen een vergoeding van € 112.000. Dit is gebaseerd op een beperking van het gebruik van diverse percelen. De bijdrage van € 112.000 is verantwoord in 2009 en € 50.000 in 2013. Mocht blijken dat deze beperking minder groot is dan nu voorzien, dan zal een gedeeltelijke terugbetaling plaatsvinden.

3.8 Gebeurtenissen na balansdatum

Niet van toepassing.

3.9 Overzicht taakvelden

		Bedragen x € 1.000	
Taakveld		R 2023	B 2023
0.4	Overhead		
	Lasten	115	86
	Baten	115	86
0.5	Treasury		
	Lasten	28	4
	Baten	28	4
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur		
	Lasten	1.202	1.588
	Baten	9	1.672
Totaal			
	Lasten	1.344	1.588
	Baten	151	1.672

3.10 Rechtmatigheidsverantwoording

RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 14 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 36.060. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

Begrotingsrechtmatigheid		
Begrotingscriterium		
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door het algemeen bestuur vastgesteld autorisatieniveau)	€	- M.
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€	- M.
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	€	-
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het algemeen bestuur zijn gemeld)	€	- M.
<i>Totaal begrotingsonrechtmatigheden</i>	€	- M.
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid (<i>financiële verordening art. 10 lid 5</i>) en daarmee vooraf als acceptabel is geduid.	€	- M.
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (toe te lichten in paragraaf bedrijfsvoering)	€	- M.
Voorwaardencriterium		
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	€	-
M&O criterium		
Geen bevindingen		

Bijlage: berekening EMU saldo

Bedragen x € 1.000				T
				2023
EMU-SALDO				-771
EMU-SALDO referentiewaarde				0
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde				-771
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekingen en leningen	0
			Uitzettingen	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	329
			Liquide middelen	158
			Overlopende activa	4
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	1.200
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	-1
			Overlopende passiva	63
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa				0

- XXXX -

Aan de het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur van de
gemeenschappelijke regeling Bleizo
Postbus 111
2665 ZJ BLEISWIJK

Datum
24 juni 2024

Behandeld door
Amar Iqbal
(06- 4003 1051)

Ons kenmerk
312018014.24.255

Onderwerp
Controleverklaring bij de jaarrekening 2023

Geachte leden van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur,

Hierbij ontvangt u onze controleverklaring d.d. 24 juni 2024 bij de gewijzigde jaarrekening 2023 van uw gemeenschappelijke regeling.

Wij hebben één exemplaar van de controleverklaring voorzien van een beveiligde persoonlijke handtekening. Dit exemplaar is bestemd voor uw eigen archief. Het andere exemplaar van de controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Wij verzoeken u bij openbaarmaking van de controleverklaring gebruik te maken van het exemplaar van de controleverklaring dat niet is voorzien van een persoonlijke handtekening. Dit conform het advies van de beroepsorganisatie NBA ter vermindering van fraude met handtekeningen van accountants. Daarnaast hebben wij de jaarstukken 2023 gewaarmerkt.

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat de bijgevoegde controleverklaring zonder persoonlijke handtekening wordt opgenomen in de jaarstukken. Deze jaarstukken dienen te worden uitgebracht overeenkomstig het aan ons voorgelegde definitieve concept (c.q. de laatste drukproef, rekening houdend met de aangegeven wijzigingen), waarvan een gewaarmerkt exemplaar is bijgevoegd. Overigens wijzen wij u erop dat onze hiervoor genoemde toestemming vervalt in de situatie dat de jaarrekening niet ongewijzigd wordt vastgesteld door het algemeen bestuur.

Indien u deze jaarstukken inclusief controleverklaring opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken inclusief controleverklaring goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ("u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening").

Overigens wijzen wij erop dat, indien tot het moment van de vergadering van het algemeen bestuur omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, een dergelijke aanpassing nog vóór deze vergadering moet worden gemaakt. Uiteraard vervalt in die situatie onze genoemde toestemming.

Over onze overige bevindingen naar aanleiding van de controle van de jaarrekening brengen wij u separaat verslag uit.

Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn.

Hoogachtend,

Publieke Sector Accountants B.V.

ValidSigned door W. Kalkman RA
op 24-06-2024

Was getekend: W. Kalkman RA

Bijlagen:

- Controleverklaring bij de jaarrekening 2023 met persoonlijke beveiligde handtekening
- Controleverklaring bij de jaarrekening 2023 zonder persoonlijke handtekening
- De door ons gewaarmerkte jaarstukken 2023

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Bleizo

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van de gemeenschappelijke regeling Bleizo te Bleiswijk gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2023 en van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling Bleizo op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten over 2023;
- de balans per 31 december 2023;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van Bleizo over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023; en
- de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 14 december 2023 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Bleizo zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 12.020. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 1.202 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- de inleiding;
- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen; en
- de bijlage.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het door het algemeen bestuur op 14 december 2023 vastgestelde normenkader voor de financiële rechtmatigheid en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 14 december 2023, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 24 juni 2024

Publieke Sector Accountants B.V.

Valid Signed door W. Kalkman RA
op 24-06-2024

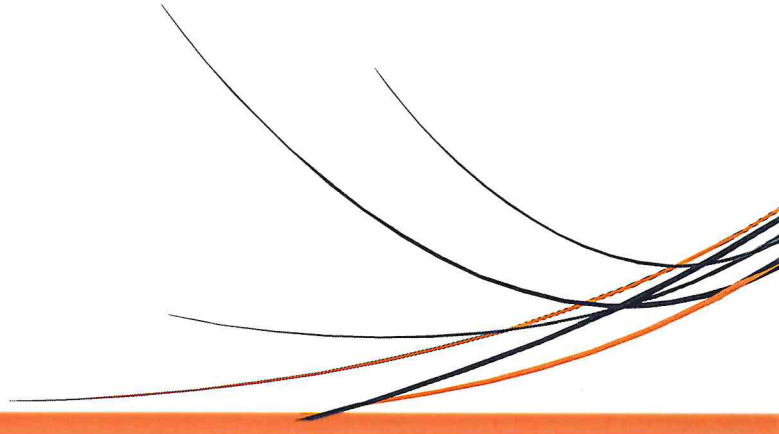
Was getekend: W. Kalkman RA

PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS

Accountantsverslag 2023

Gemeenschappelijke regeling Bleizo te Bleiswijk

**PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS**

Aan het algemeen bestuur van de
gemeenschappelijke regeling Bleizo
Postbus 111
2665 ZJ BLEISWIJK

Onderwerp
Accountantsverslag 2023

Datum
24 juni 2024

Kenmerk
312018014.24.209

Publieke Sector Accountants B.V.
Jan Sluijtersstraat 21
3059 VC Rotterdam
www.publiekesectoraccountants.nl
info@psa-ra.nl

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2023 van uw gemeenschappelijke regeling afgerond. De jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Bleizo is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Met dit accountantsverslag informeren wij u over onze belangrijkste controlebevindingen. Op 2 april 2024 hebben wij de controlebevindingen besproken met uw controller en uw directeur.

Bij de jaarrekening 2023 zijn wij voornemens op 24 juni 2024 een goedkeurende controleverklaring afgegeven voor het aspect getrouwheid.

Ons accountantsverslag is bedoeld om u te ondersteunen in de beoordeling van de jaarrekening 2023. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden en diverse besprekingen die wij met uw medewerkers hebben gevoerd. Voor de goede orde vermelden wij dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Wij maken u erop attent dat voor dit accountantsverslag een beperkte verspreidingskring geldt. Het accountantsverslag is uitsluitend bestemd voor het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en het management. Wij geven u toestemming om dit accountantsverslag (zonder de persoonlijke handtekening) te publiceren via de agenda's van de het algemeen bestuur.

Met vriendelijke groet,

Publieke Sector Accountants B.V.

Valid Signed door W. Kalkman RA
op 24-06-2024

Was getekend: W. Kalkman RA

**PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS**

Op alle opdrachten verricht door Publieke Sector Accountants B.V. zijn de 'Algemene Voorwaarden Publieke Sector Accountants', gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 69411409, van toepassing.
Publieke Sector Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Utrecht onder nummer 69411409.

Inhoudsopgave

Contact

De volgende personen kunnen benaderd worden bij vragen met betrekking tot dit accountantsverslag:

Wouter Kalkman

 06 – 2127 2977
 wkalkman@psa-ra.nl

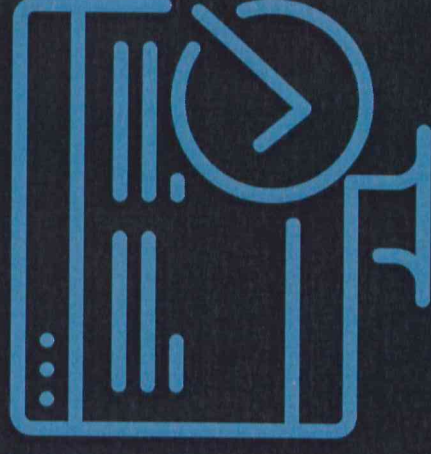
Amar Iqbal

 06 – 4003 1051
 aiqbal@psa-ra.nl

1. Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij	1
2. Financiële positie en resultaat.....	6
3. Bevindingen eindejaarscontrole.....	10
4. Interne beheersing.....	15
5. Overige aangelegenheden.....	17

1.

Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij

1. Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij

Reikwijdte van de controle

Met de opdrachtbevestiging van 18 december 2023 (kenmerk 312018014.23.309) heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2023. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. De doelstelling van de controle is het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Bleizo. Tijdens de uitvoering van de oorspronkelijke controleplanning hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2023 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

In dit accountantsverslag geven wij een toelichting op de bevindingen naar aanleiding van de controle. Onze controle wordt verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Controlestandaarden en de beleidsregels toepassing Wet normering topinkomens (WNT).

Materialiteitsbepaling is overeenkomstig het Besluit accountantscontrole decentrale overheden en het vastgestelde controleprotocol

De wijze waarop wij de materialiteit bepaald hebben, sluit aan op de door het algemeen bestuur op 14 december 2023 vastgestelde goedkeuringstoleranties in het besluit omtrent het normenkader 2023 (AB 2023 40). De maximaal toe te passen marges voor de accountantscontrole zijn vastgelegd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (het Bado). De bij onze controle van de jaarrekening 2023 toegepaste goedkeuringstoleranties bedragen derhalve:

Bron: jaarrekening 2023	Fouten	Onzekeerheden
Goedkeuringsmaterialiteit	€ 12.020	€ 36.060

Het algemeen bestuur heeft de rapporteringstolerantie gesteld op 10% van de goedkeuringstolerantie.

Het algemeen bestuur heeft in de financiële verordening opgenomen dat de verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording 3% van de lasten bedraagt. De rapporteringsgrens voor de paragraaf bedrijfsvoering is gesteld op € 20.000, met een minimum van de goedkeuringsmaterialiteit.

Onze aanpak is gericht op risico's

Voor de jaarrekeningcontrole 2023 onderkennen wij een aantal risico's en aandachtspunten, die een verhoogd (bruto) risico met zich mee (kunnen) brengen op een materiële fout in uw jaarrekening en die een mogelijke impact op de bedrijfsvoering kunnen hebben. De risico's en aandachtspunten zijn hieronder weergegeven. Opname van een risicogebied of aandachtspunt in deze opsomming betekent niet dat daadwerkelijk sprake is van risico's die zich daadwerkelijk voordoen, maar zijn enkel bedoeld om aan te geven dat wij hier tijdens onze controle (extra) aandacht aan hebben besteed.

Risico's en aandachtspunten voor de controle van de jaarrekening 2023

- De voortgang en status van de (noodzakelijke en gewenste) verbeteringen met betrekking tot de kwaliteit van de interne beheersing in relatie tot de af te geven rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur (over boekjaar 2023). Een belangrijk onderdeel hiervan is de naleving van de (Europese) aanbestedingsregels.
- Voorzieningen, vanwege het schattingselement en de daarmee samenhangende schattingsonzekerheden.
- Management override of controls. Dit betreft de mogelijkheid die de directie heeft om specifieke controlemaatregelen te omzeilen, bijvoorbeeld door memoriaalboekingen of het schattingsproces. De specifieke aandacht voor dit risico is voorgeschreven vanuit de controlerichtlijnen en is niet uniek voor uw gemeenschappelijke regeling.
- Waardering van het onderhanden werk bouwgrond in exploitatie, inclusief tussentijdse winstneming.
- Opbrengstverantwoording van materiële opbrengstenstromen; dat zijn met name de grondverkoop.
- Betaalproces: vanwege de potentiële (fraude-)risico's.
- Prestatielevering: vanwege de potentiële (fraude-)risico's.
- Verantwoording WNT (vanwege de complexe wet- en regelgeving).

Het inschatten als significant risico is inherent aan deze posten en is niet direct een gevolg van verwachte leemten in de interne beheersing van uw gemeenschappelijke regeling. Ook is sprake van inschattingen van bruto risico's, alvorens eventuele beheersmaatregelen zijn genomen.

Ter voorkoming van een materiële fout in de jaarrekening heeft u voor bovenstaande risicogebieden beheersmaatregelen getroffen. Wij hebben ons tijdens de interim-controle gericht op de opzet en het bestaan van de door u ingerichte beheersingsomgeving, die deze risico's moeten verkleinen.

Uw rechtmatigheidsverantwoording

In de jaarrekening 2023 legt het dagelijks bestuur voor het eerst verantwoording af over een drietal rechtmatigheidscriteria die niet expliciet blijken uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

De jaarrekening voldoet aan het BBV

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 36.060.

Er zijn geen afwijkingen geconstateerd boven dit grensbedrag.

Significante verslaggevingsgrondslagen en de toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en de baten en lasten van de gemeenschappelijke regeling Bleizo. Daarnaast vereisen zij van het dagelijks bestuur het toepassen van oordeelsvorming ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities, die vaak – vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken – inherent onzeker zijn.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van de gemeenschappelijke regeling Bleizo zijn uiteengezet in de jaarstukken 2023 in onderdeel 3.1 en 3.2, waarin de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling en de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen.

Wij hebben het door het dagelijks bestuur toegepaste proces voor belangrijke verslaggevingsgrondslagen geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij hebben de toepassing van de juiste methodiek, de aannames, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving beoordeeld. Wij zijn van mening dat de verslaggevingsgrondslagen en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent zijn gebruikt: de jaarstukken voldoen aan het BBV (Besluit begroting en verantwoording).

Geen geïdentificeerde materiële fouten en tekortkomingen in de jaarstukken

Naar aanleiding van onze jaarrekeningcontrole, resteren er geen van materieel belang zijnde ongecorrigeerde afwijkingen of onzekerheden. Door ons gerapporteerde bevindingen zijn derhalve niet materieel (dus hebben geen invloed op de strekking van onze controleverklaring), maar zijn naar onze mening vooral van belang voor uw beoordeling van de jaarstukken en de verdere kwaliteitsverbetering van de administratieve organisatie en interne beheersing.

Voor de bevindingen bij de eindejaarscontrole verwijzen wij u naar de diverse onderdelen van dit rapport.

Goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening 2023 van de gemeenschappelijke regeling Bleizo een getrouw beeld geeft van het eigen vermogen op 31 december 2023 en het resultaat over 2023. Hierbij geldt als voorwaarde dat de door ons gecontroleerde jaarrekening ongewijzigd door het algemeen bestuur wordt vastgesteld. Wij verzoeken u derhalve ons een door de voorzitter en de algemeen directeur ondertekend besluit van de vastgestelde jaarrekening te verstrekken. Mochten nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve versie van de jaarrekening dan dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.

In de controleverklaring hebben wij een paragraaf opgenomen waarin wij de nadruk leggen op de toelichting op de balans ten aanzien van het onderhanden werk, opgenomen uitzetting van het dagelijks bestuur over de voortgang en de impact van de ontwikkelingsplannen voor het gebied Bleizo-West. Ons oordeel is niet aangepast met betrekking tot deze aangelegenheid.

2.

Financiële positie en resultaat

2. Financiële positie en resultaat

De vermogenspositie van uw gemeenschappelijke regeling neemt in absolute zin af

In het BBV en de verslaggevingsregels voor gemeenschappelijke regelingen, wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. Er mogen geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen (dat bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves) worden gemuteerd.

De mutaties in het eigen vermogen vinden plaats door middel van de resultaatbestemming. Het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten 2023 bedraagt € 1.193.000 negatief. Het uiteindelijk gerealiseerde resultaat over 2023 is hieraan gelijk. Dit resultaat is afzonderlijk vermeld onder het eigen vermogen in de balans.

In het hiernavolgende overzicht hebben wij de ontwikkeling van het eigen vermogen opgenomen.

Eigen vermogen (in € 1.000)	2023	2022	2021	2020	2019
Eigen vermogen per 1 januari	3.489	4.662	3.744	1.512	-/- 2.380
Gerealiseerd resultaat	-/- 1.193	-/- 1.173	918	2.232	3.892
Totaal ('gerealiseerd saldo van baten en lasten')	-/- 1.193	-/- 1.173	918	2.232	3.892
Eigen vermogen per 31 december	2.296	3.489	4.662	3.744	1.512

De omvang van het eigen vermogen bedraagt ultimo 2023 € 2.296.000. Dat is 5% van het balanstotaal (2022: 8% van het balanstotaal). In paragraaf 3.4 van de jaarrekening geeft het dagelijks bestuur een nadere toelichting op de mutaties in het eigen vermogen over het jaar 2023. Wij verwijzen u naar deze toelichting.

Resultaat 2023 is beïnvloed door reservemutatie(s)

Het feitelijke saldo van baten en lasten in een jaar wordt weergegeven als het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten. Daarnaast kent uw gemeenschappelijke regeling ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in reserves. De stortingen in dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten. Het gerealiseerde resultaat is dus mede het gevolg van de bestuurlijke besluitvorming. Concreet betekent dit voor uw gemeenschappelijke regeling het volgende:

Exploitatieresultaat (in € 1.000)	
Totale baten	9
Totale lasten	822
Gerealiseerde saldo van baten en lasten nadelig	-/- 813
Af: mutatie onderhanden werk (naar de balans)	-/- 380
Gerealiseerd resultaat	-/- 1.193

De exploitatie over 2023 laat een nadelig gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten van € 1.193.000 zien, ten opzichte van een voordelig begroot (na wijziging) saldo van € 42.000. Dit is een nadeel van € 1.335.000. Het nadelig gerealiseerd resultaat bestaat uit een terugnemering van de tussentijdse winstnemering van 2022 en eerder van de grondexploitatie Bleizo. Het gerealiseerde nadelig resultaat ad € 1.193.000 is afzonderlijk op de balans onder het eigen vermogen opgenomen. Deze terugnemering van tussentijdse winst komt doordat het totaalresultaat over de hele looptijd van de grondexploitatie significant lager is dan bij de actualisatie van begin 2023. De daling komt voornamelijk door indexering en omdat er een jaar extra pauze in de ontwikkeling is opgenomen in de actualisatie van begin 2024.

In de jaarstukken wordt op diverse plaatsen een nadere toelichting gegeven op de totstandkoming van het resultaat en worden de verschillen tussen de begroting (na wijziging) en de gerealiseerde baten en lasten verklaard. Wij verwijzen u naar deze toelichtingen.

Het dagelijks bestuur kwalificeert het weerstandsvermogen als ontoereikend en adviseert de deelnemende gemeente om weerstandscapaciteit te reserveren

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit vanwege ingeschatte risico's. De beschikbare weerstandscapaciteit heeft het dagelijks bestuur bepaald op € 9,6 miljoen. De beschikbare weerstandscapaciteit is gedaald ten opzichte van 2022. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing heeft het dagelijks bestuur een opsomming gegeven van ingeschatte risico's. Deze cumuleren voor 2023 (in 2022 € 8,2 miljoen) tot een bedrag van € 13 miljoen. Op basis van deze kwantificering is het beschikbare weerstandsvermogen ontoereikend om de onderkende risico's financieel af te dekken.

De gemeenschappelijke regeling Bleizo adviseert de deelnemende gemeenten om voor ieder € 2,7 miljoen aan weerstandscapaciteit te reserveren voor Bleizo. Uit de uitgevoerde gevoeligheidsanalyse door de planeconoom blijkt dat de mogelijke afwaardering van gronden en de opbrengstenindex het meeste invloed hebben op de bandbreedte van de risicoanalyse.

Voor meer gedetailleerde informatie over uw weerstandspositie verwijzen wij u naar paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van uw jaarstukken 2023.

3.

Bevindingen eindejaarscontrole

3. Bevindingen eindejaarscontrole

Oplevering was voldoende, met enkele aandachtspunten

Bij de start van de controle waren de jaarstukken grotendeels gereed en waren de werkafspraken voor uw medewerkers grotendeels gereed en aan ons verstrekt. Wij vragen uw aandacht voor de aanlevering van het dossier bij de rechtmatigheidsverantwoording. Dit was bij aanvang van de controle nog niet beschikbaar. Daarnaast was dit jaar het gehele traject erg krap gepland. Hierdoor ligt er extra druk op uw organisatie en onze medewerkers. Het is daarom van belang dat alle onderbouwingen tijdig en volledig beschikbaar zijn. Verder adviseren wij u om een kritische controle uit te voeren op de aangeleverde stukken vanuit de planeconoom voor dat deze stukken aan ons worden opgeleverd.

Bij onze controle hebben wij de volledige medewerking gekregen en hebben wij op een constructieve manier met uw organisatie samengewerkt.

Onzekerheden in de grondexploitatie

Uw gemeenschappelijke regeling voert de grondexploitatie Bleizo uit. De waardering (verliesneming dan wel de tussentijdse winstneming) is afhankelijk van de prognoses voor de komende jaren. Dat brengt inherente risico's met zich mee, die niet bijzonder zijn voor een grondexploitatie. Dit risico komt ook tot uitdrukking in de paragraaf weerstandsvermogen, die is gebaseerd op een Monte Carlo simulatie. In 90% van de gevallen (10.000 simulaties) is het risico voor de ontwikkeling van de grondexploitatie € 13,0 miljoen. Door de in ontwikkeling zijnde visievorming voor Bleizo-West, waar met name de gemeenten Lansingerland en Zoetermeer besluiten over moeten nemen, kan de grondexploitatie van Bleizo nog niet worden afgewikkeld. Het dagelijks bestuur heeft een toelichting opgenomen in hoofdstuk 3.4, inzake de ontwikkeling rondom Bleizo-West. Gezien de onzekerheden die daar worden opgesomd verwijzen wij u hiernaar.

Het uitgangspunt voor de waardering van de gronden van gemeenschappelijke regeling Bleizo is het ontwikkelingsprogramma dat in 2014 is vastgesteld en de basis vormt voor de actuele grondexploitatie. In oktober 2021 hebben de gemeenteraden van Lansingerland en Zoetermeer ingestemd met de ontwikkelvisie Proeftuin Bleizo voor het gebied Bleizo-West. De besluitvorming door de beide raden over de ontwikkelstrategie voor Bleizo-West en daarmee over een geactualiseerd ontwikkelingsprogramma, vindt naar verwachting plaats in 2024, mede in afstemming met de provincie Zuid-Holland. Het ontwikkelingsprogramma 2014 is dus ook over 2023 de basis voor de waardering van de grondexploitatie. Het proces waarin het ontwikkelingsprogramma wordt geactualiseerd en waarmee de waardering van de gronden ontwikkelt, verloopt fasegewijs. Gedurende dit proces is sprake van een variërende onzekerheid over de definitieve waardering van de gronden. Door GR Bleizo is de ontwikkeling van gronden op verzoek van de deelnemende gemeenten in relatie tot Bleizo-West getemporiseerd. De timing van de overgang van de programmatische uitgangspunten voor de waardering van de gronden verdient aandacht om aansluiting te blijven houden met relevante wet- en regelgeving (BBV) en de onzekerheid hieromtrent niet te lang laten bestaan. Wij benadrukken het belang van een spoedige besluitvorming.

Lasten vennootschapsbelasting onderdeel van de grondexploitatie

Omdat de visie Proeftuin Bleizo in 2021 is vastgesteld, hebben wij kennis genomen van de actualisatie per 1-1-2024 van de opgestelde gebiedsexploitatie behorende bij deze nieuwe visie. Wij hebben informatie ontvangen waaruit blijkt dat deze actualisatie laat zien dat het verwachte resultaat van de ontwikkeling nog voldoende is om de ambities van de gemeenten (om de grondexploitaties kostenneutraal om te zetten tot woningbouw) te kunnen waarmaken. Echter wijst de planeconoom op een relatief grote onzekerheid met betrekking tot de financiële uitgangspunten. Dit gezien het financieel kader bij het Ontwikkelperspectief Proeftuin Bleizo een eerste globale verkenning is en er de afgelopen periode nog niet is toegewerkt naar een verdere detaillering van het plan.

Op basis van de meest actuele berekening die uw gemeenschappelijke regeling heeft laten opstellen, blijkt een verwacht positief fiscaal resultaat op de actuele grondexploitatie van Bleizo. Momenteel is de inschatting van de deskundige dat gezien het huidige resultaat er geen sprake is van een te betalen vennootschapsbelastingpost over 2023.

Naar aanleiding van onze controle zijn de ingeschatte kosten vennootschapsbelasting sinds 2021 onderdeel geworden van de grondexploitatie (circa € 1,6 miljoen). Bij de tussentijdse winstneming is hier tevens rekening mee gehouden.

Wet normering topinkomens (WNT)

De Wet normering topinkomens (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen.

Met ingang van 1 januari 2013 is bij wet vastgelegd dat rechtspersonen of organisaties die volledig of in aanzienlijke mate uit publieke middelen zijn gefinancierd beloningen van topfunctionarissen openbaar dienen te maken, ook als deze de in de wet gestelde maximale bezoldiging over 2023 van € 223.000 niet te boven gaat. Daarnaast dienen gemeenschappelijke regelingen het salaris openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000.

Met ingang van boekjaar 2018 dienen ook de ontvangen vergoedingen die bij andere WNT plichtige instellingen zijn ontvangen te worden verantwoord in de WNT-verantwoording. Aangezien het voor ons niet mogelijk is de volledigheid vast te stellen van de dienstbetrekkingen en de ontvangen vergoedingen, is in het WNT-controleprotocol opgenomen dat wij de anticumulatiebepaling niet hoeven te controleren. In onze controleverklaring is dit ook als zodanig toegeleid. De naleving van de anticumulatiebepaling maakt derhalve geen onderdeel uit van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden. In 2023 is voor geen van de topfunctionarissen en overige medewerkers sprake van een overschrijding van de grensbedragen.

In het kader van de WNT attenderen wij u erop dat u de plicht heeft om uiterlijk 1 juli 2024 uw WNT-verantwoording over het kalenderjaar 2023 via internet op een algemeen toegankelijke wijze openbaar te maken. Indien op grond van andere op de

Evaluatie eerste
rechtmatigheids-
verantwoording in 2023

verantwoordelijke van toepassing zijnde regelgeving of een besluit een later tijdstip waarop het financieel verslaggevingsdocument openbaar moet worden gemaakt geldt, is die latere datum de uiterlijke datum van openbaarmaking.

Voor dit boekjaar heeft het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke een rechtmatigheidsverantwoording opgenomen in de jaarrekening en een toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering. In dit onderdeel van het accountantsverslag evalueren wij deze eerste rechtmatigheidsverantwoording in 2023.

Verantwoording

Op basis van de jaarstukken 2023 zijn er geen bevindingen groter dan de verantwoordingsgrens (3%).

Samenvatting rechtmatigheidsverantwoording		Bedragen
Begrotingscriterium (bruto)		€ 0
Begrotingscriterium (netto)		€ 0
Voorwaardencriterium (met name Europese aanbestedingen en participatiewet)		€ 0
M&O-criterium		€ 0
Rechtmatigheidsfouten bruto		€ 0
Rechtmatigheidsfouten netto		€ 0

Er zijn dan ook geen bevindingen opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. In de paragraaf bedrijfsvoering heeft het dagelijks bestuur een korte toelichting opgenomen rondom het normenkader en de uitkomsten inzake het M&O-criterium. Wij adviseren u in lijn met de uitwerking Bado-notitie rechtmatigheidsverantwoording om voor de komende jaren tevens in te gaan op het “eigen verhaal” van het dagelijks bestuur met daarin tevens aandacht voor de ‘lessons learned’.

Evaluatie aanpak

Het dagelijks bestuur heeft voorafgaand goed nagedacht over haar plan van aanpak om voldoende waarborgen te treffen om een rechtmatigheidsverantwoording te kunnen opnemen in de jaarrekening die geen materiële afwijkingen bevat. Hiertoe is onder andere een risicoanalyse uitgevoerd, processen geactualiseerd en een intern controleplan opgesteld. Wij constateren dat uit uw analyse blijkt dat het risico rondom misbruik en oneigenlijk gebruik zich bij Bleizo vooral rondom aanbestedingen afspeelt. De spelregels rondom aanbesteding heeft u vastgelegd in het inkoop – en aanbestedingsbeleid. Wij adviseren u om, in lijn met de commissie BBV een overkoepelend beleidsstuk M&O op te maken. Deze bevat naast de filosofie, algemene uitgangspunten en risicoanalyse ook maatregelen ter voorkoming en afdoening.

Evaluatie uitvoering

Wij hebben de uitgevoerde interne controleprogramma's beoordeeld. Op basis van onze werkzaamheden komen wij niet tot een andere conclusie dan de verbijzonderde interne controle.

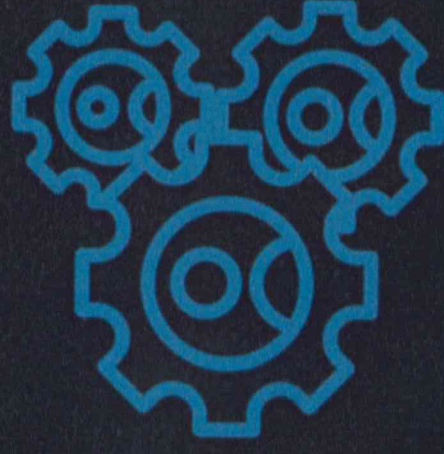
Bij aanvang van de controle waren nog niet alle interne controleprogramma's gereed en waren de teksten rondom de rechtmatigheidsverantwoording nog niet beschikbaar. Wij vragen voor 2024 uw specifieke aandacht voor de tijdige uitvoering van de geplande werkzaamheden.

Europese aanbestedingen

Ten aanzien van uw interne controlewerkzaamheden op de aanbestedingsrechtmatigheid merken wij op dat u weliswaar een analyse uitvoert, maar dit nog niet op een dusdanige wijze vastlegt dat alle toetspunten hierbij zichtbaar zijn. Wij adviseren u om vanaf 2024 de analyse uit te voeren conform het voorbeeld format van het expertisecentrum PIANOo. Deze best practice is een uitwerking van de SDO-notitie aanbestedingsrechtmatigheid. In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording worden in dit voorbeeld meerdere toetspunten vanuit de aanbestedingswet zichtbaar getoetst.

4.

Interne beheersing

4. Interne beheersing

Kernboodschappen interim- controle 2023

Naar aanleiding van de interim-controle hebben wij een aantal adviezen aan uw organisatie gegeven. Hieronder een samenvatting van de adviezen die nog onderhanden zijn.

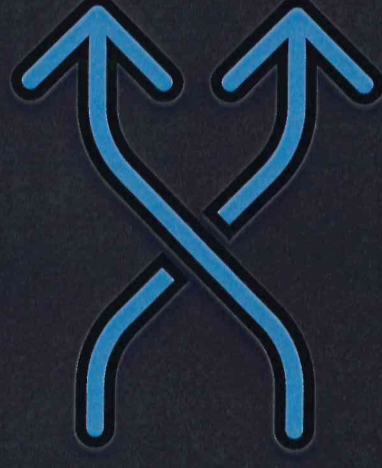
Informatieveiligheid

- Draag zorg voor de noodzakelijke beleidstukken rondom IT. Denk hierbij aan een informatiebeveiligingsbeleid die o.a. ingaat op wijzigingsbeheer, logische toegangsbeveiliging, back-up en recovery.
- Voer een nulmeting uit in het kader van de BIO en stel een verbeterplan op, om op het gewenste niveau te komen.

Wij hebben gezien dat u reeds stappen heeft gezet op het gebied van het beoordelen van rechten en rollen in uw systemen en dat u beschikt over een concept informatiebeveiligingsbeleid. De verwachting is dat bovenstaande punten in de loop van 2024 afgewikkeld worden.

5.

Overige aangelegenheden

5. Overige aangelegenheden

Geen meningsverschil met het dagelijks bestuur

Er zijn geen meningsverschillen met het dagelijks bestuur geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door het dagelijks bestuur van uw gemeenschappelijke regeling de volledige medewerking verleend en hebben wij de volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Bevestigingen van het dagelijks bestuur ontvangen

Wij hebben namens het dagelijks bestuur een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen 24 juni 2024.

Naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben geen kennis van te rapporteren omstandigheden in verband met het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden zijn geen bijzonderheden gebleken waarop wij u via deze rapportage willen attenderen.

Geen aanwijzingen van fraude

In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Wij merken op dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Wij hebben een fraudediscussie gevoerd met het controleteam en met het financieel management en de directie van de gemeenschappelijke regeling Bleizo, waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de vermoedens van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken. Van het management en directie hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn op de jaarrekening, zijn betrokken.

Voldoende uren geraamd en besteed om een kwalitatief goede controle uit te kunnen voeren

Bevestiging onafhankelijkheid

Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die gericht waren op het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht.

Hoewel wij op grond van de controle- en overige standaarden een kritische houding moeten hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, merken wij op dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2023 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van materiële fraude.

In het rapport "In het publieke belang" van de NBA, de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants, zijn maatregelen opgenomen die de kwaliteit en onafhankelijkheid van de controlerend accountant moeten waarborgen of verbeteren. Hieruit blijkt onder andere dat er voldoende uren beschikbaar moeten zijn om een degelijke controle uit te voeren. Op basis van de daadwerkelijk geschreven uren blijkt dat wij voldoende uren hebben geraamd om de jaarrekeningcontrole goed uit te kunnen voeren.

Bevestiging onafhankelijkheid

In overeenstemming met Nederlandse wet- en regelgeving, waaronder de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), dient de externe accountant mogelijke conflicten met betrekking tot zijn onafhankelijkheid, zowel in wezen als in schijn, onder de aandacht te brengen van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeenschappelijke regeling Bleizo in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van waarborgen om onafhankelijke positie te waarborgen

Publieke Sector Accountants beschikt over een stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Het stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle partners en werknemers bij Publieke Sector Accountants.
- Procedures voor de organisatie van periodieke training inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.

- De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreiging voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde onafhankelijkheidsevaluatie) wordt in het dossier opgenomen.
- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Publieke Sector Accountants wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Wij zullen dan ook overwegen het algemeen bestuur of de auditcommissie te raadplegen.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdschap of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om de bedreiging weg te nemen. Wij merken op dat er in het kader van onze controleopdracht geen sprake is geweest van een dergelijke bedreiging.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Publieke Sector Accountants, haar partners en haar medewerkers en de gemeenschappelijke regeling Bleizo, die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Publieke Sector Accountants, een bestuurder of interne toezichthouder van Publieke Sector Accountants of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan de gemeenschappelijke regeling Bleizo of een bij de gemeenschappelijke regeling Bleizo betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels. Wij zijn van mening dat de verstrekte en ontvangen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid gepast zijn en derhalve niet tot een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht hebben geleid. Volledigheidshalve merken wij op dat wij geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid hebben verstrekt/ontvangen die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben.

Aanvullende dienstverlening

Een overzicht van de aanvullende dienstverlening hebben wij hieronder opgenomen.

Aanvullende dienstverlening

- Geen

Conclusie onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de 'Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)' en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen Publieke Sector Accountants ingebed. Op basis van onze toetsing concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de gemeenschappelijke regeling Bleizo in 2023 voldoende is gewaarborgd.

Controlevershillen

Overzicht van de controlevershillen:

Aard van de fouten	Bedragen
<i>Rechtmatigheidsfouten inzake specifieke uitkeringen</i>	
Rechtmatigheidsfouten	N.v.t.
Totaal rechtmatigheidsfouten in de controle	N.v.t.
<i>Getrouwheidsfouten</i>	
Getrouwheidsfout (afwijking van grondslagen voor verslaggeving, zoals bijvoorbeeld het stelsel van baten en lasten) – grondexploitaties	N.v.t.
Overige fouten	N.v.t.
Totaal getrouwheidsfouten in de controle	N.v.t.
Aard van de onzekerheden	
Onzekerheid inzake rechtmatigheid	N.v.t.
Onzekerheid inzake getrouwheid	N.v.t.
Totaal onzekerheden in de controle	€ 0

Wij hebben van het dagelijks bestuur een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het dagelijks bevestigt dat de niet-gecorrigeerde fouten, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn.

Fraude

Fraude kan een groot effect hebben op de reputatie van organisaties en kan tot grote financiële schade leiden. Het is daarom zowel in uw belang als dat van al uw belanghebbenden, dat in het jaarverslag (paragraaf bedrijfsvoering) expliciet aandacht wordt besteed aan het beheersen van frauderisico's. Van u (zowel het algemeen bestuur als het dagelijks bestuur) wordt daarom verwacht dat u frauderisico's in kaart brengt en adequate maatregelen neemt om deze te beheersen. Omdat bij fraude sprake is van bewust handelen van personeel of management, is een goede frauderisicoanalyse ook in uw belang, ter voorkoming van daadwerkelijke fraude.

Wanneer u vervolgens informatie geeft over de wijze van beheersing (bijvoorbeeld in het jaarverslag) en indien van toepassing over vermoedens van fraude, over onderzoek dat is verricht en over maatregelen om herhaling te voorkomen – voor zover deze informatie openbaar is –, draagt dit bij aan het vertrouwen van belanghebbenden in uw gemeenschappelijke regeling.

De door u zelf uitgevoerde frauderisicoanalyse vormt voor controlerend accountants het startpunt van hun werkzaamheden ten aanzien van frauderisico's. Tijdens de controle zullen wij dan met u spreken over:

- de frauderisicoanalyse van de organisatie en de organisatie specifieke frauderisico's;
- de evaluatie van frauderisico's die voor de controle het meest van belang zijn;
- eventuele fraude incidenten en de bijbehorende opvolging.

Door spoedig met elkaar in gesprek te gaan over frauderisicofactoren, eerder geïdentificeerde frauderisico's en de rapportage daarover door de accountant, bent u beter in staat om relevante risico's te onderkennen en uw interne beheersing daarop aan te passen of effectiever te maken.

Disclaimer en beperking in gebruik

Dit verslag is alleen bestemd voor het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt, op ons.

De in dit verslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij uw aandacht behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit verslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen dienen te worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS